

3.2. Materialización da idea: Avicultura artesanal. Necesidades e recursos.

Unha vez confirmado o tipo e orientación da produción, é preciso dotarse das ferramentas e recursos necesarios para emprender a actividade.

No caso da avicultura artesanal o novo entrante deberá cingirse ás normativas establecidas polo *Real Decreto 637/2021, de 27 de xullo*, polo que se establecen as normas básicas de ordenación das granxas avícolas.

Específicamente para o caso da avicultura artesanal, é de aplicación o [Decreto 216/2011, de 10 de novembro, por el que se establecen las normas zootécnicas y sanitarias de las producciones avícolas artesanales y se crea el Registro Gallego de Explotaciones Avícolas Artesanales](#). **Algúns condicionantes regulados por deste decreto son:**

- Fíxase o número máximo de animais permitidos para avicultura artesanal en 50 galiñas reprodutoras, 50 galiñas poñedoras e 400 aves para produción de carne.
- Ademais, fixa as condicións mínimas que deben reunir as explotacións e o seu programa sanitario (Anexos II e III do devandito Decreto).
- Hai que ter en conta que as explotacións con menos de 250 aves están excluídas do programa sanitario de control específico de *Salmonella*. A avicultura artesanal contempla no seu regulamento condicións específicas para o control de *Salmonella*.
- As explotacións con números inferiores a 50 galiñas poñedoras están eximidas da esixencia do mercado nos ovos, sempre que no lugar de venta se amose información sobre a explotación. Poderán vender os ovos ao consumidor final tanto *in situ* na propia granxa como en mercados locais.

Ademais, a explotación de avicultura artesanal pode darse de alta como unha explotación de avicultura ecolóxica, seguindo os requirimentos marcados polo Consello Regulador Agricultura Ecolóxica de Galicia (CRAEGA) establecidos no **Regulamento de produción ecolóxica (UE) 2018/848**, aplicable desde xaneiro de 2022.

3.2.1. Adquirir competencias técnicas axeitadas. Formación e asesoramento.

A formación é un dos elementos clave para acadar a viabilidade e competitividade de calquera sector produtivo.

A formación aparece como o primeiro requisito cando menos para a adquisición de certas competencias básicas. Existen certas fórmulas coma bolsas de formación, estadías de voluntariado ou mesmo traballos asalariados que permiten entrar en contacto por primeira vez co sector. Isto ademais pode axudar a inspirar a primeira fase de reflexión, xa que moitas experiencias serven de inspiración e de exemplo daqueles aspectos que nun futuro queiran ou non abordarse.

A nivel galego, a oferta formativa podemos clasificala en:

- Formación universitaria
- Formación profesional regrada.
- Formación continua ou non regrada.

Tendo en conta as características da avicultura artesanal, cun marco normativo e técnico bastante definido e cun tamaño de proxecto limitado polo mesmo, é recomendable axustar tamén a estratexia formativa. Nese senso, a combinación de formación específica coa posibilidade de gañar certa experiencia práctica semella o máis recomendable nos comezos.

3.2.1.1. Formación universitaria

O sistema universitario galego artéllase por tres institucións, a Universidades da Coruña, A Universidade de Santiago de Compostela e a Universidade de Vigo, repartidas en sete campus coincidindo coas principais cidades da comunidade.

O eixo da formación universitaria atópase no Campus Terra de Lugo, dependente da USC. (<https://www.usc.gal/gl/campusterra>) e o Campus de Ourense da Universidade de Vigo

- [Grado en Enxeñería Agrícola y Agroalimentaria](#)
- [Máster en Enxeñería Agronómica](#)

Tendo en conta o específico da produción avícola, o inicio dun proxecto nese eido non xustificaría, por si só, aspirar a adquirir unha formación deste tipo.

3.2.1.2. Formación profesional re-grada

A oferta de formación profesional pode variar dun curso a outro segundo a demanda existente, desaparecendo os ciclos con pouca demanda e implantándose novos en áreas nos que se detecte falta de formación. Pódese consultar na páxina da Xunta de Galicia:

<https://www.edu.xunta.gal/fp/oferta-fp>.

A páxina web da Xunta de Galicia contén toda información actualizada e permite facer buscas por familia profesional, por centro ou por localización. No caso da formación DUAL, a oferta pódese consultar na web da Consellería de Educación. O Ministerio de Educación, Formación profesional y Deportes, ten na páxina web toda a información sobre toda a oferta de FP a nivel español.

Para as persoas NE pode resultar de interese a oferta de cursos ADF ou accións formativas do Plan Formativo para o emprego.

Estas accións formativas son programas de Formación Profesional orientados á obtención dun certificado profesional co obxectivo de proporcionar ás persoas traballadoras desempregadas as habilidades, as ferramentas e o coñecemento necesario para mellorar a cualificación profesional das persoas traballadoras que poden participar nelas.

Segundo o nivel do certificado de profesionalidade obtido poden variar os requisitos de acceso.

A información sobre prazos e requisitos pódense consultar nas oficina de emprego e nos centros que imparten as formacións.

Cando a iniciativa de avicultura artesanal se insire nun proxecto agrario diversificado, pode ser especialmente acaído explorar opcións formativas integrais cun enfoque práctico no eido agrario.

3.2.1.3. Formación continua ou non re-grada

A formación non re-grada pode variar moito co paso do tempo, por iso a clave está en coñecer de primeira man as organizacións que ofrecen este tipo de formación e como consultala.

Dentro da oferta de formación anual, a Axencia Galega de Calidade Alimentaria convoca anualmente o [Plan de Formación ao Agro Galego](#) enmarcadas no Programa de Desenvolvemento Rural.

Estas accións de formación continua son programadas e executadas exclusivamente polas [entidades colaboradoras da Consellaría do Medio Rural](#) e polas unidades propias da consellería.

Estas accións formativas van dirixidas as persoas vinculadas profesionalmente e de xeito directo aos sectores produtivos da agricultura, gandería, industria agroalimentaria e cadea forestal-madeira, ou con expectativas de incorporación, e sempre vinculadas aos sectores prioritarios definidos na Estratexia de dinamización de Consellería do Medio Rural.

As accións programadas poden ser impartidas en diferentes modalidades: presencial, E-learning, B-learning ou microlearning e en diferentes tipoloxías: seminarios, cursos, talleres, visitas etc.

Neste apartado cabe destacar a oferta dos centros de formación e experimentación agraria da Consellería do Medio Rural, xa mencionados no apartado previo. Ademais da formación regrada, teñen unha oferta de formación continua con cursos eminentemente prácticos, impartidos durante todo o ano e orientados a agricultores e gandeiros, como os cursos de aptitude empresarial agraria, de manipulador de produtos fitosanitarios e de mellora das explotacións e os cursos monográficos ou de especialización que se adaptan ás necesidades do momento

O CFEA de Guísamo oferta distintos itinerarios de formación profesional ademais dunha variedade de cursos como o **Programa de formación continua a través da plataforma de teleformación** (ver apartado 2.2.8.3)

3.2.1.4. Formación práctica non regrada

Existen múltiples formas de entrar en contacto cos traballos agrícolas e gandeiros, e en moitos casos son moi recomendables tanto se xa se conta experiencia e coñecementos como se non. Nalgúns casos, a veciñanza outorga ás persoas entrantes información e consellos a medida que se van precisando, pero existen fórmulas que, se ben non entran dentro da formación “formal”, son enriquecedoras a múltiples niveis. A realización de estadias noutras granxas dá unha idea do traballo non só a nivel máis práctico,

senón tamén nos niveis económico, loxístico, relacional, etc. Algúns exemplos inclúen:

- Outros produtores locais: coñecer e visitar outras persoas con este tipo de produción é un xeito sinxelo de entrar en contacto práctico coa avicultura artesanal e probablemente é o primeiro paso a dar. Dende o GDR podemos poñer en contacto ás persoas que se están iniciando na avicultura con eses produtores xa establecidos. Cabe tamén explorar as posibilidades de colaboracións puntuais beneficiosas para ámbalas partes: a persoa nova entrante axuda ao produtor/a establecido/a ao tempo que adquire experiencia práctica e coñecementos.
- O Programa **CULTIVA** é unha iniciativa desenvolvida e financiada polo MAPA para o desenvolvemento de estadias formativas para persoas agricultoras mozas en explotacións modelo. Este programa permite realizar estadias completamente subvencionadas en explotacións de todo o territorio español ás persoas instaladas coma titulares nunha explotación agraria nos últimos 5 anos.

Figura 5. Infografía sobre o Programa Cultiva.

Fonte: paxina web do MAPA-infografía.

- Experiencias de voluntariado, que se poden poñer en práctica a través de plataformas coma **WWOOF** (**LLOOF** para formación) ou **Workaway**. No caso da primeira ofrécense exclusivamente estadias en granxas de produción ecolóxica, tanto profesionais coma de

autoconsumo, cunha duración a acordar entre as persoas representantes da granxa e a persoa voluntaria. É preciso abonar unha cota anual (duns aproximadamente 25€) para poder acceder á plataforma, polo que é mellor recomendar pensar antes o país no cal se quere desenvolver dita actividade e, posteriormente, buscar en dito país a granxa de destino. No caso da segunda plataforma, ofrécense estadias en multitude de empresas de diferentes sectores, e nalgúns casos poden chegar a ser realizando traballos remunerados.

Figura 6. Portada da plataforma de WWOOF en Francia.

Fonte: web de WWOOF Francia.

3.2.1.5. Formación relacionada co benestar animal

No caso da avicultura, os titulares das explotacións asegúranse de que todas as persoas que traballan con gando avícola na explotación teñan unha formación adecuada e suficiente.

En concreto, deberán ter un mínimo de formación de 20 horas, segundo os Real Decreto [637/2021](#), así como o Real Decreto [692/2010](#). As autoridades competentes das comunidades autónomas poderán eximir deste permiso ós traballadores que acrediten una experiencia de 3 anos na cría de aves.

Cursos de capacitación ofertados:

- [Cursos impartidos por Unidades Administrativas da Xunta de Galicia](#)
- [Cursos realizados entidades colaboradoras](#)

Estarán exentos da obriga de realizar os cursos de capacitación aquelas persoas que estean en posesión dalgunha das seguintes acreditacións:

- Título profesional básico en actividades agropecuarias.
- Título de Técnico en produción agropecuaria.
- Título de Técnico superior en gandería e asistencia en sanidade animal.

O persoal que traballe con gando avícola que realice a formación específica de acordo co contido mínimo recollido no anexo IV do Real decreto 637/2021, do 27 de xullo, estará exento da realización da formación sinalada, sempre e cando o curso contemple, as cuestións recollidas nos Anexos I e II do Real decreto 692/2010 do 20 de maio.